

EDUSKUNNAN VASTAUS 14/2005 vp

Hallituksen esitys alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvään vuoden 1978 pöytäkirjaan vuonna 1997 tehdyn muutospöytäkirjan hyväksymisestä sekä laeiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja aluksista aiheutuvan vesien pilaantumisen ehkäisemisestä annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallitus on vuoden 2004 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvään vuoden 1978 pöytäkirjaan vuonna 1997 tehdyn muutospöytäkirjan hyväksymisestä sekä laeiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja aluksista aiheutuvan vesien pilaantumisen ehkäisemisestä annetun lain muuttamisesta (HE 175/2004 vp).

Valiokuntakäsittely

Liikenne- ja viestintävaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LiVM 3/2005 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on

hyväksynyt alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvään vuoden 1978 pöytäkirjaan Lontoossa 26 päivänä syyskuuta 1997 tehdyn muutospöytäkirjan siltä osin kuin se kuuluu Suomen toimivaltaan.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvään vuoden 1978 pöytäkirjaan vuonna 1997 tehdyn muutospöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvään vuoden 1978 pöytäkirjaan (SopS 51/1983) Lontoossa 26 päivänä syyskuuta 1997 tehdyn muutospöytäkirjan, jäljempänä vuoden 1997 muutospöytäkirja, lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

tai kojeen samanarvoisuudesta päättää Merenkululaitos.

3 §

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

2 §

Vuoden 1997 muutospöytäkirjan liitteen 4 säännön mukaisesta laitteiden, aineen, välineen

4 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Laki

aluksista aiheutuvan vesien pilaantumisen ehkäisemisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan aluksista aiheutuvan vesien pilaantumisen ehkäisemisestä 16 päivänä maaliskuuta 1979 annetun lain (300/1979) 4 a luvun otsikko ja 26 a §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1417/1994,

muutetaan lain nimike sekä 1 § ja 3 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 3 §:n 1 momentti laissa 433/2000, sekä

lisätään lakiin uusi 3 a luku seuraavasti:

Laki

aluksista aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä

1 §

Aluksista aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi on noudatettava, sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä.

Öljyn, öljypitoisen seoksen, vaarallisen nestemäisen aineen, käymäläjäteveden ja kiinteän jätteen päästäminen aluksesta veteen sekä ilmaa pilaavien aineiden päästäminen aluksesta veteen tai ilmaan on kielletty sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Tätä lakia sovelletaan lisäksi aluksissa käytävään polttoaineeseen.

3 §

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvän vuoden 1978 pöytäkirjan ja vuoden 1992 Itämeren alueen merellisen ympäristön suojelua koskevan yleissopimuksen (SopS 2/2000) sekä vastaavien Suomen muiden kansainvälisten velvoitteiden ja Euroopan yhteisöjen säädösten täytäntöönpanemiseksi tarkempia säännöksiä suomalaisen aluksen sekä Suomen satamiin tai satamista tai sisävesialueella liikennöivän ulkomaisen aluksen rakenteesta, varusteista, miehityksestä ja käytöstä.

3 a luku

Aluksista aiheutuvan ilman pilaantumisen ehkäiseminen

21 a §

Aluksista ilmaan tai veteen tapahtuva ilmaa pilaavien aineiden päästäminen on Suomen vesialueella ja talousvyöhykkeellä ja suomalaisista aluksista myös Suomen aluevesien ja talousvyöhykkeen ulkopuolella kielletty siten kuin alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäise-

misestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvän vuoden 1978 pöytäkirjan VI liitteessä (SopS /) tai Suomea sitovissa muissa kansainvälisissä velvoitteissa määrätään tai Euroopan yhteisön säädöksissä säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvän vuoden 1978 pöytäkirjan VI liitteen, Euroopan yhteisön säädösten tai Suomen muiden kansainvälisten velvoitteiden täytäntöön panemiseksi antaa tarkempia säännöksiä Suomen vesialueella ja talousvyöhykkeellä sekä suomalaisten alusten osalta myös Suomen aluevesien ja talousvyöhykkeen ulkopuolella:

1) aluksista ilmaan tai veteen tapahtuvien ilmaa pilaavien aineiden päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta;

2) aluksilla käytettävien moottoreiden päästövaatimuksista;

3) aluksilla käytettävien moottoreiden pakokaasujen puhdistuslaitteistoista; sekä

4) aluksilla käytettävän polttoaineen laatuvaatimuksista, polttoaineen luovutustodistuksesta ja sen antamisesta.

21 b §

Aluksessa käytettäviä otsonikerrosta heikentäviä aineita koskevista rajoituksista ja kielloista sekä Euroopan yhteisöjen jäsenvaltioiden välisessä meriliikenteessä käytettävän kaasun öljyn laatuvaatimuksista säädetään ympäristönsuojelulaissa (86/2000) ja sen nojalla annettavissa säännöksissä ja määräyksissä, siltä osin kuin asiasta ei ole säädetty Euroopan yhteisön säädöksissä tai niiden nojalla annetuissa päätöksissä ja määräyksissä.

21 c §

Öljy- ja kemikaalisäiliöaluksista tapahtuvien haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöt voi-

daan kieltää tai niitä voidaan rajoittaa Suomen alueella sijaitsevilla satamissa alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvän vuoden 1978 pöytäkirjan VI liitteen, Euroopan yhteisön säädösten tai Suomen muiden kansainvälisten velvoitteiden mukaisesti. Valtioneuvoston asetuksella voidaan alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvän vuoden 1978 pöytäkirjan VI liitteen, Euroopan yhteisön säädösten tai Suomen muiden kansainvälisten velvoitteiden täytäntöön panemiseksi antaa tarkempia säännöksiä kielloista ja rajoituksista sekä siitä, missä satamissa rajoituksia tai kieltoja tulee noudattaa.

21 d §

Tähän lakiin tai sen nojalla annettuihin säädöksiin sisältyviä ilmaa pilaavien aineiden päästöjen ehkäisemistä tai rajoittamista koskevia säännöksiä ei sovelleta:

1) toimiin, jotka ovat tarpeen aluksen turvallisuuden varmistamiseksi tai ihmishengen pelastamiseksi;

2) aluksen tai sen varusteiden vahingoittumisesta aiheutuneisiin päästöihin, jos kaikkiin kohutuullisiin toimenpiteisiin päästön ehkäisemiseksi tai minimoimiseksi on ryhdytty vahingoittumisen jälkeen eikä laivanisäntä tai aluksen päällikkö ole aiheuttanut vahinkoa tahallisesti tai toiminut huolimattomasti tietäen, että vahinko todennäköisesti seuraisi.

21 e §

Alusten tavanomaisesta toiminnasta aiheutuvan jätteen polttaminen aluksilla on Suomen vesialueella kielletty.

Alusten tavanomaisesta toiminnasta aiheutuvan jätteen polttaminen Suomen talousvyöhykkeellä ja suomalaisilla aluksilla myös Suomen aluevesien ja talousvyöhykkeen ulkopuolella on sallittu vain aluksen jätteenpolttouneissa. Jätteenpolttounien teknisistä vaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään lisäksi niistä poltettaessa ilman pilaantumista aiheuttavista aineista, joiden polttaminen Suomen talousvyöhykkeellä ja suomalaisella aluksella myös Suomen aluevesien ja talousvyöhykkeen ulkopuolella on kokonaan kielletty.

21 f §

Satamissa on oltava riittävät vastaanottolaitteet vastaanottamaan satamaa käyttävien alusten pakokaasujen puhdistusjätteet, joiden päästäminen veteen on alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvän vuoden 1978 pöytäkirjan VI liitteen mukaan kiellettyä.

Satamissa, joissa suoritetaan alusten korjauksia, on oltava riittävät vastaanottolaitteet vastaanottamaan satamaa käyttäviltä aluksilta tulevat otsonikerrosta heikentävät aineet ja tällaisia aineita sisältävät varusteet niitä alukselta poistettaessa.

Ympäristöministeriö voi asetuksella säätää tarkemmin 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista laitteista.

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Helsingissä 25 päivänä helmikuuta 2005